

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی

موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،
اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

تجربیات جهانی در حمایت از صنایع غذایی: مطالعه موردی کشورهای منتخب OECD

ارائه دهنده:

رامین رادفر

گروه پژوهشی:

صنایع کشاورزی

ناظر علمی:

دکتر سید جواد میر

۹۶/۸/۱۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی

موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،
اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

فهرست

- کلیات
- اهداف (سوال‌های) تحقیق
- مبانی نظری
- روش تحقیق
- نتایج
- نتیجه‌گیری و پیشنهادات

۹۶/۸/۱۷

۳

وزارت جهاد کشاورزی
موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

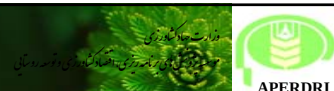

کلیات: مقدمه، بیان مساله، اهمیت و ضرورت تحقیق

۱۳۹۶/۸/۱۷

۴

کلیات

- وضعیت صنایع فرآوری و تبدیلی غذایی، بگونه ای است که، بر **خلاف افزایش کمی** تولید محصولات کشاورزی، طی سالهای اخیر، این صنایع هنوز نتوانسته-اند، **جایگاه مناسب** خود را پیدا کرده و توام با آن رشد یابند.
- یکی از مهمترین دلایل **توسعه نیافتگی** مطلوب صنایع غذایی **خلاف** یک **برنامه ریزی** مدون و منسجم است
- به همین منظور لازم است که ابتدا **تجربیات** دیگر **کشورها** در ارتباط با برنامه ریزی و توسعه این صنایع، مورد مطالعه قرار بگیرند.
- مهمترین سوال این پژوهش، **چگونگی اعمال سیاستهای حمایت** از صنایع غذایی در کشورهای منتخب OECD (**ترکیه، آلمان و کانادا**) می-باشد.

۱۳۹۶/۸/۱۷

۵

هدف‌های (سوال‌های) تحقیق

- الف- سوال پژوهش:
- سیاستهای حمایت از صنایع غذایی در کشورهای OECD چیست ؟
- ب - اهداف:
- بررسی تجربه کشورهای منتخب عضو OECD در حمایت از صنایع غذایی

۱۳۹۶/۸/۱۷

۶

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی

موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،
اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

مبانی نظری

□ تعریف صنایع غذایی و صنایع کشاورزی:

– از نگاه سازمانهای بین المللی (فائو و یونیدو)

۹۶/۸/۱۷
۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی

موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،
اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

از دیدگاه فائو

- از دید فائو هر صنعتی که بتواند در مواد خام یا محصولات واسطه-ای حاصل از کشاورزی، **آبزیان و جنگل ارزش افزوده** ایجاد نماید جز صنایع کشاورزی محسوب میشود.
- طبق همین تعریف صنایع مربوط به تولید مواد غذایی، آشامیدنی، دخانی، پوشاک و منسوجات، صنایع چوب و مبلمان، کاغذ و محصولات کاغذی، لاستیک و تولیدات لاستیکی جزء **صنایع کشاورزی** خواهند شد.
- فائو بمنظور تسهیل این تقسیم بندی صنایع مذکور را به دو دسته **صنایع غذایی و صنایع غیر غذایی** تقسیم بندی نموده است.

۹۶/۸/۱۷
۸

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی
موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،
اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

از دید یونیدو

- صنایع کشاورزی را بر اساس سیستم طبقه‌بندی صنعتی استاندارد فعالیت‌های اقتصادی (ISIC) تعریف نموده است
- بر این اساس بخش‌های تولیدی بر اساس کدهای ISIC زیر شامل صنایع کشاورزی خواهند بود:
- تولید مواد غذایی، آشامیدنی (نوشیدنی‌ها) (کد آیسیک ۱۵).
- تنباکو (کد آیسیک ۱۶).
- ساخت منسوجات (کد آیسیک ۱۷).
- ساخت پوشاک، عمل آوری و رنگ کردن پوست (کد آیسیک ۱۸).
- دباغی و پرداخت چرم؛ ساخت چمدان، کیف دستی، زین و یراق و انواع پاپوش (کد آیسیک ۱۹).
- ساخت چوب و محصولات چوب و چوب پنبه، به استثنای مبلمان، ساخت کالا از نی و مواد حصیر بافی (کد آیسیک ۲۰).
- ساخت کاغذ و محصولات کاغذی (کد آیسیک ۲۱).
- گروه مربوط به ساخت محصولات لاستیکی (کد آیسیک ۲۵) Manufacture of rubber products.

۹۶/۸/۱۷
۹

وزارت جهاد کشاورزی - موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

بررسی برنامه‌های حمایتی صنایع غذایی ترکیه

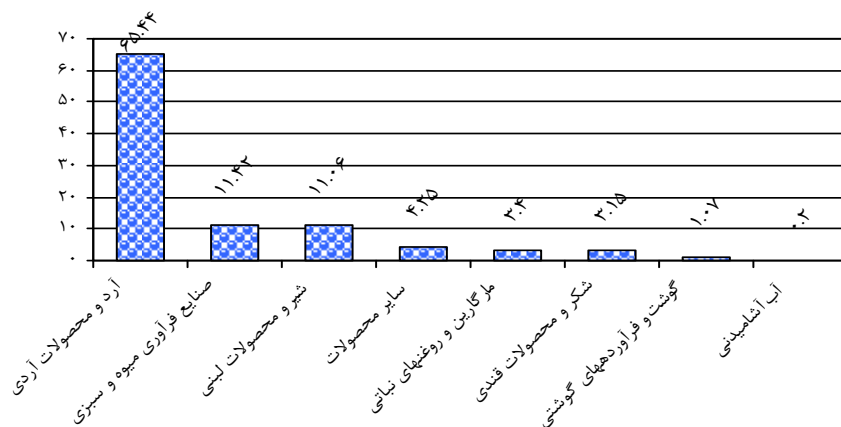

بخش اول - بررسی مشخصات عمومی صنایع غذایی ترکیه

۹۶/۸/۱۷

۱۱

سهم هر یک از زیر بخشها در صنایع غذایی ترکیه (درصد)

۹۶/۸/۱۷

۱۲

صادرات مربوط به محصولات کشاورزی و صنایع کشاورزی ترکیه (هزار دلار)

۲۰۱۵	۲۰۱۴	۲۰۱۳	
۵۸۴۷۶۶۶	۵۸۸۷۲۲۴	۵۵۱۵۲۲۸	محصولات کشاورزی، جنگل و شیلات
۱۰۲۵۶۵۳۸	۱۱۰۰۵۴۰۰	۱۰۶۶۶۰۵۹	محصولات غذایی
۳۱۱۹۸۲	۳۱۸۲۳۶	۲۸۶۵۴۰	انواع آشامیدنی-ها و نوشابه
۵۳۳۳۶۰	۵۵۶۱۶۷	۴۶۶۷۹۰	تنباکو
۱۰۶۲۴۲۶	۱۲۲۱۲۲۶	۱۲۰۵۸۸۴	چرم و محصولات وابسته
۲۰۰۲۵۸۹	۲۰۶۴۷۵۱	۱۸۴۹۹۸۷	کاغذ و محصولات کاغذی
۸۰۰۰۷۳	۹۰۹۴۱۳	۷۴۵۱۱۲	چوب و محصولات چوبی
۲۰۸۱۴۶۳۴	۲۱۹۶۲۴۱۷	۲۰۷۳۵۶۰۰	جمع کل صادرات (به ۱۹۰ کشور جهان)

۹۶/۸/۱۷

۱۳

تعداد کارخانجات صنایع غذایی ترکیه به تفکیک اندازه

۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	
۴۲۰۳۰	۴۱۲۸۵	۴۰۲۳۵	۳۹۱۰۱	کل
۴۰۹۳۱	۴۰۲۶۳	۳۹۲۵۰	۳۸۱۹۵	کوچک (تا ۴۹ نفر کارکن)
۸۷۸	۸۱۷	۷۹۷	۷۲۳	متوسط (۵۰ تا ۲۴۹ نفر کارکن)
۴۹۱	۲۰۵	۱۸۸	۱۸۳	بزرگ (۲۵۰ نفر کارکن به بالا)

(منبع: موسسه آمار ترکیه، ۲۰۱۶)

۹۶/۸/۱۷

۱۴

مشخصات کلی مربوط به صنایع غذایی ترکیه

۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	
۴۲۰۳۰	۴۱۲۸۵	۴۰۲۳۵	۳۹۱۰۱	تعداد کارخانجات به تفکیک اندازه
۳۶۳۸۵.۹	۳۱۵۱۳.۷	۲۷۸۸۵.۲	۲۴۵۸۶.۴	ارزش تولید (میلیون یورو)
۱۱۳۸۷۰۸۴	۱۰۸۲۳۳۴۲	۱۰۰۳۴۶۴۱	۸۹۷۵۶۳۳	تعداد کارکنان (نفر)
۱۵.۸	۱۴.۳	*	*	بهره وری آشکار نیروی کار (%)
۱۱.۷	۱۱.۷	*	*	سهم ارزش افزوده از کل تولید (%)
۱۵.۱	۱۴.۶	*	*	سهم ارزش تولید از کل تولید (%)
۱۵.۱	۱۴.۶	*	*	سهم گردش مالی از کل تولید (%)
۱۳	۱۳	*	*	سهم اشتغال از کل تولید (%)
۷۴۳۵	۶۵۳۳	*	*	ارزش افزوده بر حسب هزینه های عوامل
۳۲	۴۰.۲	*	*	نرخ سرمایه گذاری

۹۶/۸/۱۷

۱۵

میزان (نرخ) استفاده از ظرفیت های صنعتی (۲۰۱۶)

میانگین کل	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	آگوست	جولای	ژوئن	می	آوریل	مارچ	فوریه	ژانویه	
۷۵.۶	۷۶.۵	۷۶.۴	۷۶.۴	۷۶.۶	۷۵.۲	۷۵.۷	۷۶.۱	۷۵.۷	۷۵.۳	۷۴.۳	۷۳.۵	۷۴.۹	کل صنعت
۷۰.۲	۷۲.۲	۷۱.۵	۷۰.۴	۷۱.۱	۶۷.۴	۶۸.۲	۶۹.۴	۶۹.۷	۷۰.۱	۶۹.۹	۷۰.۳	۷۱.۸	صنایع تولید مواد غذایی
۶۱.۱	۶۰.۶	۶۲.۵	۶۳.۵	۶۵.۳	۶۳.۶	۶۳.۵	۶۲.۶	۶۱.۲	۵۸.۷	۵۶.۳	۵۴.۷	۶۱.۱	صنایع تولید آشامیدنی

۹۶/۸/۱۷

۱۶

بخش دوم - مروری بر مهمترین وظایف وزارت غذا، کشاورزی و دامپروری ترکیه

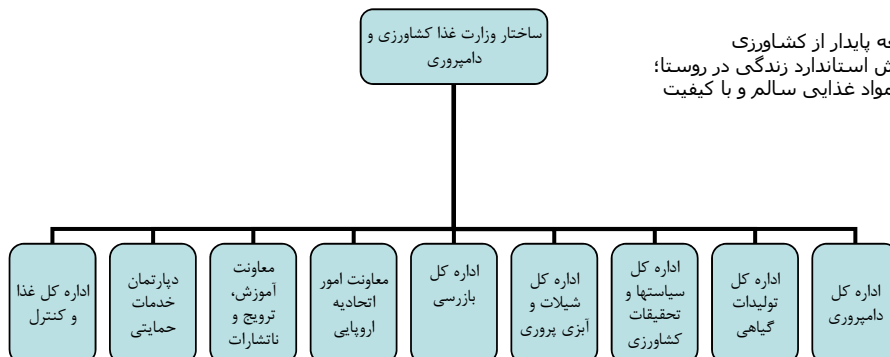
۹۶/۸/۱۷

۱۷

مروری بر مهمترین وظایف وزارت غذا، کشاورزی و دامپروری ترکیه

- در سال ۲۰۱۱، وزارت کشاورزی و امور روستایی، با تغییر شرح وظایف و ساختار حاکم به **وزارت غذا، کشاورزی و دامپروری** تغییر نام داد

- توسعه پایدار از کشاورزی
- افزایش استاندارد زندگی در روستا؛
- تولید مواد غذایی سالم و با کیفیت

۹۶/۸/۱۷

۱۸

مهمترین ماموریت‌های ذکر شده برای وزارت غذا و کشاورزی ترکیه

- تلاش برای استفاده پایدار از کشاورزی و منابع زیست محیطی
- افزایش استاندارد زندگی در مناطق روستایی؛
- اطمینان از دسترسی به مواد غذایی سالم و با کیفیت بالا محصولات کشاورزی مورد نیاز ترکیه و بازارهای جهان

۹۶/۸/۱۷

۱۹

نگاهی به وظایف اداره کل غذا و کنترل وزارت غذا، کشاورزی و دامپروری

- اطمینان از عرضه غذای سالم و قابل اعتماد؛ در این ارتباط نیز سیاست‌های مختلفی تهیه و به اجرا درآمده است.
- تعیین اصولی برای ردیابی هر کدام از مراحل مرتبط با تولید، فرآوری و بازاریابی مواد غذایی، افزودنی‌های غذایی و موادی که در ارتباط با مواد غذایی هستند.
- تعیین ماهیت کسب و کارهای تولید مواد غذایی، افزودنی‌های غذایی و سایر مواد مورد استفاده-ای که در تماس با مواد غذایی هستند. ثبت و صدور مجوز برای این کسب و کارهای غذایی؛ انجام بازرسی و ممیزی از خطوط تولید و سالنها و مراکز فروش
- تعیین و اعلام گمرکات برای ورود و خروج مواد غذایی
- بازرسی-های دامپزشکی و تعیین پست‌های مرزی برای کنترل ورود و خروج دام.
- ایجاد سیستم شناسایی حیوانات و کنترل جابجایی حیوانات و احشام.

۹۶/۸/۱۷

۲۰

نگاهی به وظایف اداره کل غذا و کنترل وزارت غذا، کشاورزی و دامپروری

- تعیین مقررات تولید خوراک دام و نظارت بر مراکز تولید و فروش آنها.
- تلاش برای تامین رفاه حیوانات
- تعیین شرایط سلامتی برای تجارت خارجی مواد غذایی
- اتخاذ راهکارهایی برای حفاظت از مصرف کنندگان و تامین سلامت عمومی با در نظر گرفتن سلامت گیاه، حیوان و غذا.
- نظارت و کنترل بر فعالیتهای مرتبط با تولید، فرآوری و بازاریابی محصولات دامی.
- ارائه خدمات بمنظور مبارزه با بیماریهای دامی (شرح وظایف اداره کل غذا و کنترل وزارت غذا، کشاورزی و دامپروری ترکیه، ۲۰۱۳)

۹۶/۸/۱۷

۳۱

بخش سوم: مروری بر برنامه -های ملی و راهبردی ترکیه در ارتباط با تولید، فرآوری و مصرف غذا

۹۶/۸/۱۷

۳۲

- در ترکیه برنامه‌های مختلفی با هدف افزایش **کارایی** و **پایداری** در **تولید** و مصرف غذا در طول زنجیره تامین، **افزایش ارزش افزوده** به مواد غذایی، و فراهم آوردن **ایمنی** و **امنیت** غذایی به اجرا درآمده است.
- بمنظور دستیابی به این اهداف **سازمانها، نهادها و مؤسسات** مرتبط **با غذا در ترکیه** برنامه‌های راهبردی و توسعه‌ای **بلند مدت، میان مدت و کوتاه مدت** زیادی طراحی و اجرا نموده‌اند.

۹۶/۸/۱۷

۲۳

مهمترین برنامه‌های مرتبط با توسعه غذا

- نهمین برنامه ملی توسعه‌ای ترکیه-وزارت توسعه ترکیه
- برنامه میان مدت توسعه‌ای (۲۰۱۲-۲۰۱۴)، (۲۰۱۴-۲۰۱۶)، (۲۰۱۶-۲۰۱۸) - وزارت توسعه
- برنامه مالی میان مدت مالی - وزارت دارایی ترکیه (۲۰۱۶-۲۰۱۸) و (۲۰۱۷-۲۰۱۹)
- برنامه راهبردی حمایت از صنایع کوچک و متوسط - سازمان صنایع کوچک و متوسط ترکیه
- برنامه راهبردی صنعتی ترکیه (۲۰۱۱-۲۰۱۴ و ۲۰۱۴-۲۰۱۸) - وزارت صنعت، علوم و تکنولوژی
- برنامه راهبردی وزارت کشاورزی، غذا و دام ترکیه (۲۰۱۰-۲۰۱۴ و ۲۰۱۳-۲۰۱۷)

۹۶/۸/۱۷

۲۴

مهمترین اهداف برنامه نهم و دهم توسعه ترکیه

- استفاده پایدار از منابع طبیعی و ایجاد ایمنی و امنیت غذایی بطوریکه سبب فراهم آمدن یک ساختار رقابتی مناسب برای کشاورزی بشود.
- تولید بر حسب نیازهای بازار؛ این کار قدم بسیار مهمی برای رقابت با کشورهای عضو اتحادیه اروپایی و سپس عضویت در آن اتحادیه است.
- افزایش بهره‌وری در کشاورزی و استفاده بهینه از اراضی کشاورزی و کاربرد تکنولوژی مناسب کشاورزی.
- افزایش سطح خدمات آموزشی و ترویجی؛ به منظور افزایش بهره‌وری از مزرعه تا مصرف کننده و درآمد پایدار کشاورزان و تولید کنندگان، بویژه در استفاده بهینه از کود و سموم، بکارگیری بذر مناسب، آبیاری صحیح، سلامت دام و گیاه و ایمنی و بهداشت مواد غذایی.
- اصلاح نژاد دام، مبارزه با بیماریهای دام بویژه بیماریهای مشترک انسان و دام، افزایش کیفیت خوراک دام،
- توجه به گسترش آبی پروری و شیلات همزمان با توجه به اصول توسعه پایدار محیط زیست و اصول اتحادیه اروپایی.

۹۶/۸/۱۷

۲۵

برنامه میان مدت مالی

- الف) فعال سازی ساختارهای کشاورزی:
- برقراری ایمنی و سلامت مواد غذایی و استفاده پایدار از منابع طبیعی بعنوان مهمترین ارکان ایجاد فضای رقابتی
- حمایت از مدرن سازی کسب و کارهای غذایی
- توجه به تکمیل و توسعه زیرساختهای اطلاعاتی بویژه آمار و اطلاعات کشاورزی
- بهبود سلامت حیوان و گیاه بوسیله ارائه خدمات و سرویسهای مرتبط با ایمنی مواد غذایی
- نوع حمایت‌ها از بخش کشاورزی بر اساس محل کشت، نوع محصول تولیدی، کیفیت تولید، بهره‌وری و کارایی متفاوت هستند.
- توسعه مکانیسمهای بازار و سازمانهای تولیدی بمنظور تثبیت قیمتها و افزایش درآمد تولید کنندگان.

۹۶/۸/۱۷

۲۶

ادامه

- پایش بازار بویژه در مورد محصولاتی که با کمبود عرضه مواجه هستند.
- حمایت از صادرات مواد غذایی با ارزش افزوده بالا، برند دار و فرآوری شده.
- افزایش بهره-وری در تولید محصولات کشاورزی و اجرای عملیات خوب کشاورزی (GMP).
- تثبیت بازار گوشت و محصولات لبنی و مبارزه با بیماریهای دام (وزارت دارایی ترکیه، برنامه میان مدت، ۲۰۱۵)
- **افزایش ارزش افزوده به محصولات با کمک بخش صنعت**

۹۶/۸/۱۷

۲۷

استراتژی صنعتی ترکیه

- ❖ افزایش ظرفیت نوآوری در کارخانجات بویژه در ارتباط با افزایش ایمنی مواد غذایی، بهبود شرایط بهداشتی و مدرن سازی صنایع غذایی - کشاورزی
 - ❖ ایجاد و توسعه اتحاد و پیوند بین بخش صنعت و بخشهای تولیدی مواد خام کشاورزی
 - ❖ تشویق و حمایت از شرکتهای مواد غذایی بمنظور حضور در بازارهای جهانی (با توجه به متفاوت بودن بازارهای جهانی از نظر فرهنگی، سطح درآمد و منطقه-ای)
 - ❖ افزایش تلاشها برای توسعه **فروش محصولات سنتی** تولیدی در ترکیه به بازارهای جهانی از طریق بازاریابی و برندسازی مناسب
- تلاش برای تشویق کارخانجات به تولید غذاهای جدید و با ارزش افزوده که پتانسیل صادراتی بسیار خوبی دارند بویژه در ارتباط با محصولاتی مثل انگور، فندق، زرد آلو، انجیر و زیتون.

۹۶/۸/۱۷

۲۸

برنامه راهبردی وزارت غذا، کشاورزی و دامپروری ترکیه

- افزایش اثر بخشی بازرسی-ها و کنترل مواد غذایی
- تصویب استانداردهای مرتبط با ایمنی مواد غذایی بر اساس استانداردهای اتحادیه اروپا
- نرخ بهره اعتبارات، برای بسیاری از فعالیتهای کشاورزی به صفر کاهش یافته و به بعضی از طرحها هم تامین مالی (Financing) بدون بهره ارائه شده است.
- افزایش توسعه پایدار و بهره-وری در کشاورزی
- دستیابی به رویکرد یکپارچه، نگرش مشتری مدار و توسعه چند بعدی در توسعه بخش کشاورزی
- تبدیل ترکیه به یک صادرکننده بزرگ در جهان (۱۵۳۶ محصول به ۱۸۶ کشور جهان). ترکیه به هفتمین صادر کننده بزرگ محصولات کشاورزی در جهان، اولین در اتحادیه اروپا تبدیل شده است.

۹۶/۸/۱۷

۲۹

ادامه

- حل بسیاری از مشکلات کشاورزی که قرنهای ترکیه با آنها دست به گریبان بود.
- دستیابی به رکورد تاریخی در تولید و صادرات کشاورزی.
- تصویب و بازنگری ۱۴ قانون در ارتباط با بخش کشاورزی بویژه تصویب ((قانون کشاورزی)).
- نگارش طرحها و برنامه های جامع راهبردی در ارتباط با بخش کشاورزی شامل ((طرح-های جامع کشاورزی))، ((طرح-های جامع منطقه-ای))، ((استراتژی توسعه روستایی))، ((استراتژی کشاورزی))، ((طرح توسعه روستایی)) و ((برنامه IPARD)) مهمترین رویکردهای راهبردی موجود در این زمینه-ها می-باشند.
- طراحی مدلهای مختلف در توسعه کشاورزی شامل مدلهای اعطا یارانه به بخشهای کشاورزی و همچنین ((مدل توسعه در حوضه-های کشاورزی)) یا Agricultural Basin Model.
- افزایش چهار برابری حمایتهای از کشاورزی Instrument for Pre-accession Assistance Rural Development (IPARD)

۹۶/۸/۱۷

۳۰

شرکت‌های تاسیس شده در قالب برنامه حمایت از توسعه سرمایه گذاری در مناطق روستایی

عنوان فعالیت	تعداد کسب و کارها
بسته بندی و فرآوری محصولات گیاهی	۱۵۶۵
بسته بندی و فرآوری محصولات دامی	۸۱۳
نگهداری و انبارداری محصولات کشاورزی	۳۱۳
گلخانه با انرژی‌های جایگزین	۲۵۲
سردخانه	۲۸۶
بسته بندی و فرآوری محصولات شیلات	۳۴
آبیاری تحت فشار	۶۲۹
بسته بندی و فرآوری کود	۷
سرمایه گذاری در زمینه گاو و گوسفند و گاومیش	۳۶
تولید انرژی جایگزین	۳
جمع کل	۳۹۵۵
امکانات جدید	۲۶۱۱
نوسازی فناوریها ^۱	۱۰۳۲
تکمیل واحدها	۳۱۲

انواع حمایت‌های ارایه شده از تولید کنندگان و سرمایه گذاران در بحث غذا و کشاورزی

	Provider of the support	Target group	Production based supports	Investment based supports ¹
A Agriculture supports				
Agricultural basin model	Ministry of Agriculture	All (small and large farmers/investors)	✓	✗
Livestock breeding			✓	✗
Certified seed and seedling			✓	✗
Organic farming			✓	✗
Farm advisory services			✓	✗
Soil analysis, duel and fertilizer			✓	✗
More efficient fight against animal disease			✓	✗
B Investment incentives²				
General incentives	Ministry of Economy	Medium/large size investors	✗	✓
Regional incentives	Ministry of Agriculture		✗	✓
Agricultural credits			✗	✓
GAP ³ DAP programme			✗	✓
C EU-IPARD⁴				
	Ministry of Agriculture	Medium/large size investors	✗	✓
D Rural development support				
	Ministry of Agriculture	Small farmers and investors	✓	✓

انواع طرح‌های حمایت از سرمایه گذاری صنعتی در ترکیه

ابزارهای حمایتی	طرح مشوقهای عمومی سرمایه گذاری	طرح مشوقهای منطقه ای	طرح مشوقهای سرمایه گذاری مقیاس بزرگ	طرح مشوقهای سرمایه گذاری راهبردی
معافیت مالیات بر ارزش افزوده	+	+	+	+
معافیت گمرکی	+	+	+	+
کاهش مالیات		+	+	+
پشتیبانی حق بیمه خدمات اجتماعی (اشتراک کارفرمایان)		+	+	+
حمایت نرخ بهره (Interest Rate Support)		+		+
تخصیص زمین		+	+	+
بازپرداخت مالیات بر ارزش افزوده				+

۳۳

۹۶/۸/۱۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی

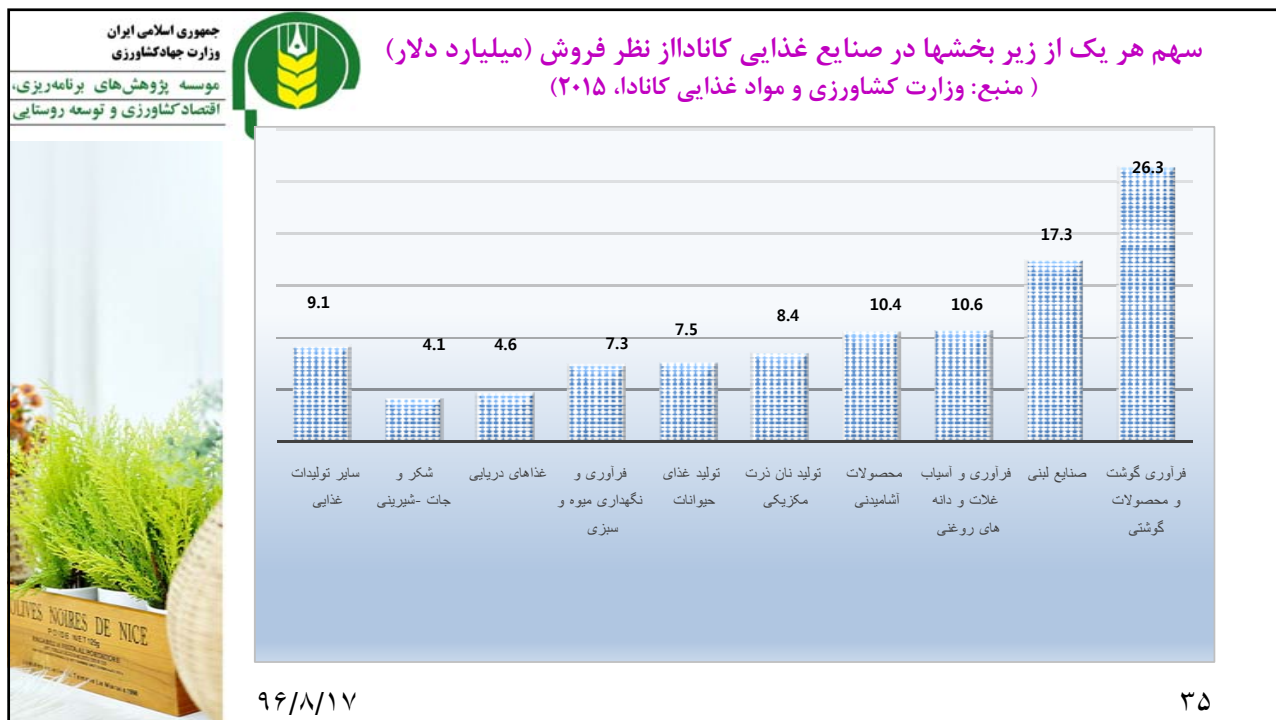

موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،
اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

مروری بر برنامه-های صنایع غذایی کانادا

۹۶/۸/۱۷

۳۴

مشخصات کلی مربوط به صنایع غذایی کانادا

۹۶/۸/۱۷

۳۷

برخی از شاخصهای مهم صنایع غذایی کانادا

۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	
۲.۲	۱.۷	۱.۴	۱.۸	سرمایه گذاری سالانه (میلیارد دلار)
۲۸.۱	۲۷.۲	۲۶.۶	۲۶.۶	سرمایه گذاری سرانه تجمیعی (میلیارد دلار)
-	۵۴.۸	۵۳.۷	۵۰.۶	هزینه مواد و لوازم (میلیارد دلار)
-	۱.۷	۱.۷	۱.۶	هزینه آب انرژی و سوخت (میلیارد دلار)
-	۸۹.۳	۸۸.۱	۸۴.۲	درآمد خالص (میلیارد دلار)
-	۲۳۴۵۶۳	۲۲۹۶۷۳	۲۳۲۸۲۳	تعداد شاغلین
	۳۹۷۸۶	۳۹۶۴۱	۳۸۵۶۲	متوسط حقوق پرداختی سالانه به هر نفر
۸۶۶۱۶.۶	۸۴۵۱۱	۸۴۳۷۷.۱	-	میزان فروش (میلیون دلار)

(منبع: آمار کانادا، ۲۰۱۴)

میزان (نرخ) استفاده از ظرفیت های صنعتی

سه ماهه سوم ۲۰۱۵	سه ماهه چهارم م ۲۰۱۵	سه ماهه اول ۲۰۱۶	سه ماهه دوم ۰۱۶	سه ماهه چهارم م ۲۰۱۶
۸۱.۲	۸۰.۶	۸۱.۲	۷۹.۷	۸۱.۹
۸۲.۳	۸۰.۹	۸۲.۴	۸۲.۹	۸۵.۱
۸۴.۴	۸۶.۲	۸۳.۰	۸۴.۲	۸۷.۲

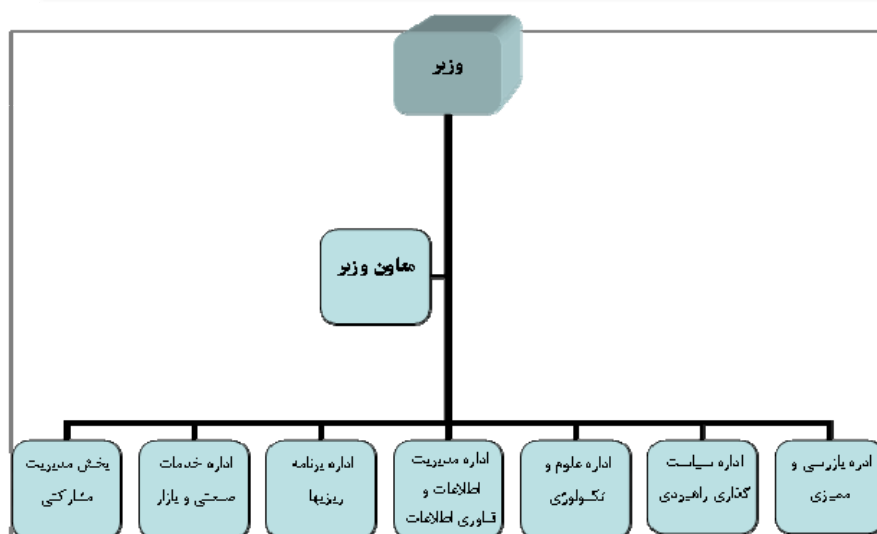
(منبع: آمار کانادا، ۲۰۱۶)

بررسی تعداد واحدهای صنایع غذایی کانادا

میکرو (۴-۱)	کوچک (۵-۹۹)	متوسط (۱۰۰ تا ۴۹۹)	بزرگ (بالتر از ۵۰۰)	جمع کل
۱۴۱۶	۳۶۶۷	۵۴۹	۴۵	۵۷۰۴
۲۵.۳	۶۴.۳	۹.۶	۰.۸	۱۰۰

بخش دوم – مروری بر مهمترین وظایف وزارت کشاورزی و غذایی کانادا

چارت سازمانی وزارت کشاورزی کانادا

۹۶/۸/۱۷

۴۲

وظیفه رسیدگی به امور مربوط به غذا و صنایع کشاورزی در ((شعبه ارائه خدمات به صنعت و بازار)) صورت می گیرد.

این شعبه از سه اداره تشکیل شده است :

الف) اداره ارائه خدمات به بخش صنایع کشاورزی شامل بخش های لبنیات، باغبانی، مرغ، گوشت قرمز و محصولات ویژه می باشد.

ب) تجارت محصولات کشاورزی و صنایع فرآورده های کشاورزی

ج) اداره سیاست گذاری برای تجارت بین المللی

د) کمیته (اداره) غذا- Food Bureau

۹۶/۸/۱۷

۴۳

مرور برنامه-های ارائه شده توسط وزارت کشاورزی کانادا

وزارت کشاورزی و مواد غذایی کانادا با توجه به مأموریت خود، طیف وسیعی از برنامه-های توسعه-ای را برای گسترش کشاورزی و صنایع مرتبط با آن از مرحله تولید تا بازار به مرحله اجرا درآورده است.

برنامه های وزارت کشاورزی کانادا

۱. برنامه ((حرکت روبه رشد))
۲. برنامه نوآوری در کشاورزی
۳. برنامه بازاریابی کشاورزی
۴. ارائه خدمات تجاری به تجار و صادرکنندگان کانادایی
۵. برنامه صنعتی مرکز تحقیق و توسعه مواد غذایی
۶. برنامه تمرکز حرفه ای
۷. برنامه سازگاری (انطباق) کشاورزی کانادا – با مسایل نوظهور
۸. برنامه قانون وام-های کشاورزی کانادا

برنامه ((حرکت روبه رشد))

بودجه	اهداف	عنوان	برنامه	
۶۹۸ میلیون دلار	با هدف توسعه و تجاری سازی محصولات و تکنولوژیهای جدید	برنامه نوآوری در کشاورزی	برنامه-های فدرال	برنامه-های اصلی
۳۴۱ میلیون دلار	رتقاء سیستمهای ایمنی مواد غذایی و ردیابی در صنعت و کسبهای جدید	برنامه بازاریابی کشاورزی		
۱۱۴.۵ میلیون دلار	افزایش سود آوری در بازارهای محلی و منطقه-ای	برنامه رقابت پذیری کشاورزی		
۲ میلیارد دلار	گسترش نوآوری و تحقیق و توسعه	افزایش نوآوری	برنامه-های با هزینه مشترک	برنامه-های کمکی
	افزایش فروش در بازارهای داخلی و خارجی	توسعه بازار		
	افزایش میزان فراوری	افزایش ظرفیت صنعتی		
۳.۱ میلیارد دلار	افزایش سرمایه گذاری	سرمایه گذاری در کشاورزی	برنامه-های مدیریت ریسک کسب و کار	
۴.۸ میلیارد دلار	کمک به کشاورزان در برابر کاهش سود	پایداری در کشاورزی		
۷.۹ میلیارد دلار	پوشش هزینه-های کشاورزان در برابر بلای طبیعی	بیمه کشاورزی		
۹۱۶ میلیون دلار	تمرکز روی پوشش هزینه-های اضافی-تری است که بمنظور احیا و بازایی کشاورزان از خطرات و بلایای طبیعی و کاهش اثرات آنها و نیز از سرگیری مجدد فعالیتهای کشاورزی است. خسارات ناشی از طوفان، سیل، شیوع آفات و بیماریها تحت پوشش این برنامه هستند.	مداد و احیا کشاورزان		
۴۰ میلیون دلار	ارائه کمکهای مالی به پروژههایی که هدف آنها تحقیق و توسعه در ارتباط با بازارهای مدیریت خطر جدید است. یکی از اهداف این برنامه ایجاد ارتباط بین سازمانهای ذینفع صنعت کشاورزی (شامل بخشهای کشاورزی، صنایع فرآوری و فرآورده-های کشاورزی) و سازمانهای بخش خصوصی ارائه دهنده خدمات مالی شامل بیمه گر، شرکتهای کارگزاری و مشاوران حقوقی و سرمایه گذاری، بمنظور تهیه و توسعه نرم افزارهای مدیریت خطر است.	طرح-های کاهش ریسک کشاورزی		

ارائه خدمات تجاری به تجار و صادرکنندگان کانادایی

الف) ارائه اطلاعات بازارهای هدف در خصوص فرصت‌های موجود در بازارهای خارجی، بخش‌های خرده‌فروشی، تمایلات و گرایش‌های مصرف‌کنندگان و الزامات بازار هدف.

ب) خدمات ارائه شده توسط مامور (کمیسر) تجارت مواد غذایی و کشاورزی: در حال حاضر کمیسیونرها در ۱۵ بازار با ۳۵ عامل حضور دارند.

ج) ارائه خدمات بمنظور حضور در نمایشگاه‌های خارجی از طریق غرف نمایشگاهی کانادا بویژه در نمایشگاه‌های بزرگ بین‌المللی

د) تاسیس دفاتر منطقه‌ای:

ه) شناسایی برند کانادا:

وزارت کشاورزی و مواد غذایی کانادا بمنظور ایجاد و تقویت یک ذهنیت و تصویر خوب از محصولات ایمن و با کیفیت کانا‌دا، اقدام به توسعه و ارائه مجموعه ابزارهای رایگان به اعضا خود نموده است.

برنامه صنعتی مرکز تحقیق و توسعه مواد غذایی

به شرکتهای کوچک و متوسط مواد غذایی با هدف افزایش نوآوری در حوزه مواد غذایی امکان دسترسی مستقیم به تجهیزات را فراهم می‌نماید.

در قالب این برنامه صنعتی، شرکتهای میتوانند به تجهیزات فرآوری مواد غذایی، پایلوت پلنهای مستقر و نیز تکنولوژیستهای غذای دسترسی داشته باشند.

امکان توسعه محصولات مختلفی شامل شیر و محصولات لبنی، گوشتی، غلات، میوه و سبزی و سایر افزودنیهای غذایی در این مراکز وجود دارد.

جمهوری اسلامی ایران وزارت جهاد کشاورزی موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی		برنامه تمرکز حرفه ای	
---	---	---	---

- هدف این برنامه ارائه آموزشهای فنی و حرفه-ای به فارغ-التحصیلان کشاورزی است.
- مدت اجرای این آموزشها ۴ تا ۱۲ ماه است.
- این برنامه هر ساله مبلغ ۸۶۴ هزار دلار بابت اجرای پروژه-هایی که نیروهای فارغ التحصیل رشته-های کشاورزی، صنایع غذایی و دامپزشکی را به استخدام در می-آورند تخصیص داده می-شود

۹۶/۸/۱۷
۴۹

جمهوری اسلامی ایران وزارت جهاد کشاورزی موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی		برنامه قانون وام-های کشاورزی کانادا	
---	---	--	---

برنامه-ای است که به منظور افزایش دسترسی کشاورزان و شرکتهای تعاونی به وام-های مورد نیاز طراحی شده است.

کشاورزان از این وام میتوانند به منظور ایجاد، بهبود و توسعه مزارع، استفاده کنند

در حالی که **تعاونی های کشاورزی** نیز ممکن است از این وام به منظور فرآوری، توزیع و یا بازاریابی محصولات کشاورزی استفاده نمایند. **تجدید ساختار** بخش کشاورزی و **تواناسازی تعاونی-ها** در کسب **فرصتهای بازار** از مهمترین اهداف اجرای این برنامه است.

حداکثر وام پرداختی برای یک مزرعه کلا ۵۰۰ هزار دلار (بابت خرید زمین و احداث یا بازسازی بنا) است. همچنین در صورت تصویب دولت فدرال میزان وام دریافتی برای تعاونی-ها مبلغ ۳ میلیون دلار خواهد بود.

۹۶/۸/۱۷
۵۰

مروری بر برنامه های صنایع غذایی آلمان

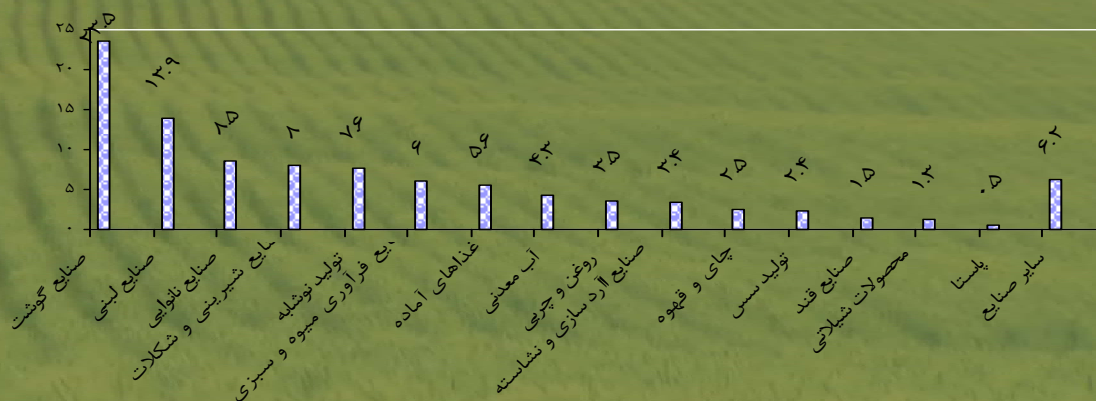
۹۶/۸/۱۷

۵۱

بخش اول - بررسی مشخصات عمومی صنایع غذایی

❖ سهم هر یک از زیر بخشهای صنایع غذایی آلمان (درصد) در سال ۲۰۱۶

11/12/2017

52

صادرات مواد غذایی آلمان

- ❖ هم اکنون آلمان **سومین** صادر کننده مواد غذایی و آشامیدنی در جهان است.
- ❖ **شیرینی و شکلات، محصولات گوشتی و فرآورده‌های لبنی** مهمترین محصولات صادراتی آلمان را تشکیل می‌دهند.
- ❖ میزان صادرات مواد غذایی فرآوری شده و کالاهای کشاورزی در سال **۲۰۱۵**، حدود **۷۴.۱۱** میلیارد دلار بود
- ❖ ایالات متحده آمریکا، هلند، فرانسه، ایتالیا، انگلستان، استرالیا، سوئیس، روسیه و ...، **بزرگترین بازار صادراتی مواد غذایی** آلمان هستند (فدراسیون صنایع غذایی و آشامیدنی آلمان ۲۰۱۷)

۹۶/۸/۱۷

۵۳

بررسی تعداد واحدهای صنایع غذایی آلمان

۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	
۲۷۷۵۴	۲۷۷۰۳	۲۹۱۰۶	۳۰۱۸۵	کل
۱۷۶۴۲	۱۴۴۰۱	۱۵۲۸۳	۱۵۸۸۴	خرد (۰ تا ۹ نفر کارکن)
۷۴۸۱	۱۰۷۰۴	۱۱۱۷۶	۱۱۶۸۱	کوچک (۱۰ تا ۴۹ نفر کارکن)
۲۱۰۱	۲۰۸۲	۲۱۳۷	۲۱۱۳	متوسط (۵۰ تا ۲۴۹ نفر کارکن)
۵۳۰	۵۱۶	۵۱۰	۵۰۷	بزرگ (۲۵۰ نفر کارکن به بالا)

منبع: یورو استات، (۲۰۱۶)

- ❖ هم اکنون آلمان **سومین** صادر کننده مواد غذایی و آشامیدنی در جهان است.
- ❖ **شیرینی و شکلات، محصولات گوشتی و فرآورده‌های لبنی** مهمترین محصولات صادراتی آلمان هستند.

۹۶/۸/۱۷

۵۴

مشخصات کارخانجات صنایع غذایی آلمان در سال ۲۰۱۴

کل	خرد (۹ تا ۹۹ نفر کارکن)	کوچک (۱۰ تا ۴۹ نفر کارکن)	متوسط (۵۰ تا ۲۴۹ نفر کارکن)	بزرگ (۲۵۰ نفر کارکن به بالا)	
تعداد کارخانجات به تفکیک اندازه	۱۷۶۴۲	۷۴۸۱	۲۱۰۱	۵۳۰	
ارزش تولید (میلیون یورو)	۱۵۱۹۷۵.۱	۴۶۵۷	۱۵۱۱۰	۴۸۳۸۴.۶	۸۷۲۹۹.۴
تعداد کارکنان (نفر)	۷۵۲۳۱۴	۷۲۱۸۶	۱۳۶۳۷۲	۲۲۳۵۵۵	۳۲۱۲۰۱
رشد اشتغال (%)	-۱.۴	۳۵.۳	-۳۹.۱	۰.۳	۲.۶
بهره وری آشکار نیروی کار (%)	۳۹.۹	۱۹.۳	۳۱.۴+۲۴.۵	۳۹	۵۲
سهم ارزش افزوده در کل تولید (%)	۶	۱۰.۵	۸.۴+۷.۸	۸.۵	۴.۸
سهم ارزش تولید از کل تولید (%)	۸.۷	۱۱.۵	۱۳.۳+۸.۸	۱۴.۴	۶.۸
سهم گردش مالی از کل تولید (%)	۸.۵	۱۱.۵	۱۴.۱+۸.۸	۱۴.۶	۶.۶
سهم اشتغال از کل تولید (%)	۱۰.۸	۱۸.۷	۱۳+۱۳.۸	۱۲.۷	۸.۲

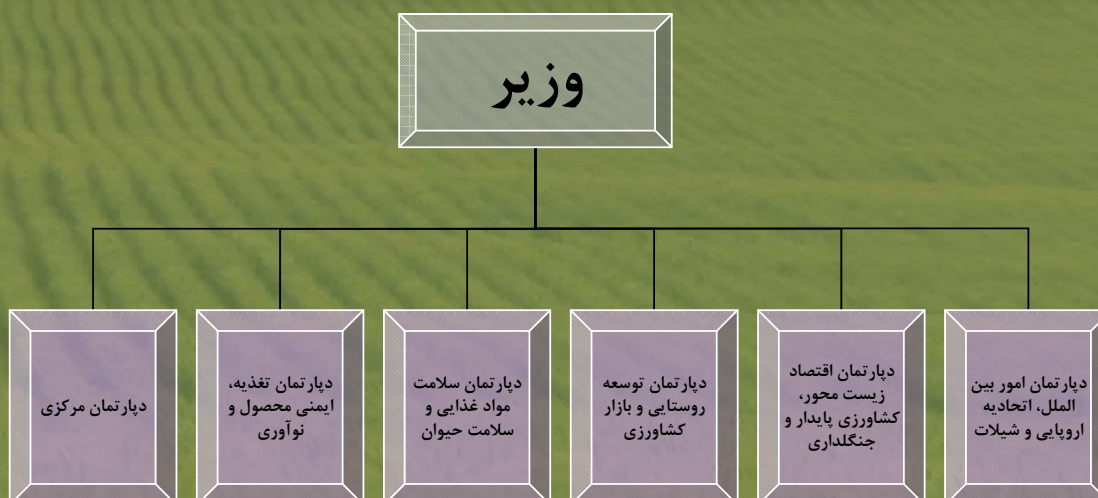
Apparent labour productivity (Gross value added per person employed)

۹۶/۸/۱۷

۵۵

بخش دوم - نگاهی گذرا به نقش وزارت کشاورزی و مواد غذایی

۹۶/۸/۱۷

۵۶

مهمترین اقدامات و برنامه های وزارت کشاورزی در حوزه غذا

الف) تولید مواد غذایی سالم و بهداشتی:

مهمترین اقدام اجرایی مرتبط در این زمینه طراحی و اجرای برنامه ملی ((تلاش ملی برای ارتقاء رژیم غذایی سالم و فعالیتهای بدنی

ب) نظارت بر برچسب گذاری مواد غذایی:

در خصوص میزان و نوع افزودنی های موجود در مواد غذایی، حضور ترکیبات آلرژی-زا، مواد غذایی اصلاح شده ژنتیکی، میزان شکر و چربی موجود در غذا به همراه انرژی حاصل از مصرف این غذاها

یکی از اقدامات مهم و جالب در این زمینه تلاش برای **برچسب زنی مواد غذایی محلی**

ج) نظارت بر تولید مواد غذایی سالم و ایمن:

د) نظارت بر جابجایی و انتقال مواد غذایی بمنظور کاهش ضایعات و رسیدن سالم محصولات بدست مصرف کنندگان است.

بخش سوم- بررسی انواع مشوقها و روشهای تامین مالی برای توسعه صنایع غذایی آلمان

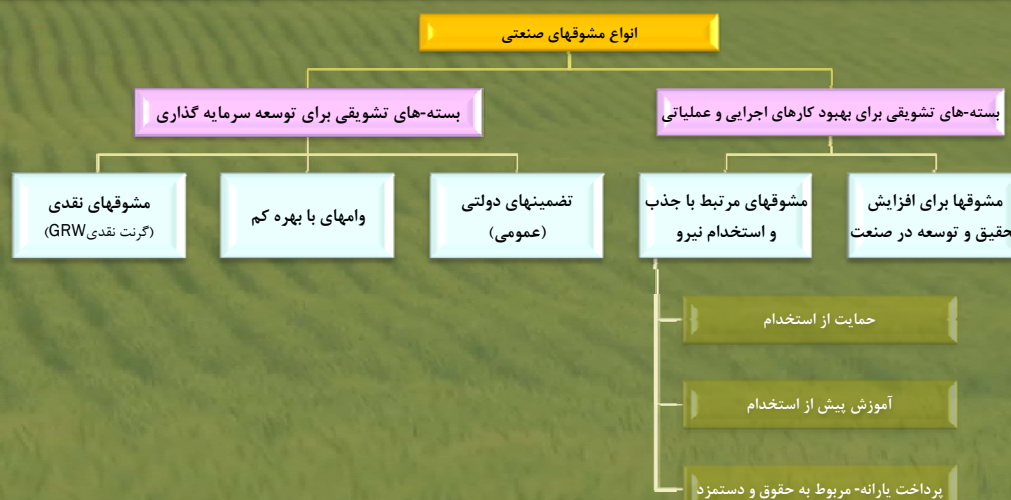
- ❖ این مشوقها (Incentives programs) به طور یکسان در اختیار همه شرکتهای صنعتی نظیر صنایع غذایی، کامپیوتر و غیره و سرمایه گذاران داخلی و خارجی قرار می گیرد.
- ❖ بسیاری از مشوقهای، در نظر گرفته شده، سرمایه گذاریهای جدید را هدف قرار می دهند.
- ❖ بودجه اختصاص داده شده به این منظور هفده میلیارد یورو است که با استفاده از بودجه های دولت فدرال و ایالات آلمان و از نیز اتحادیه اروپا تامین شده است.
- ❖ بازه زمانی تخصیص داده شده از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۰ است.
- ❖ علاوه بر این، دولت فدرال و ایالت های آن، بودجه های جداگانه ای را برای توسعه سرمایه گذاری ها اختصاص داده اند (سرمایه گذاری و تجارت آلمان، ۲۰۱۴).

۹۶/۸/۱۷

۵۹

برنامه های تشویقی اعطایی از سوی دولت آلمان برای حمایت از کل صنایع (از جمله صنایع غذایی)

۹۶/۸/۱۷

۶۰

بسته های تشویقی برای توسعه سرمایه گذاری

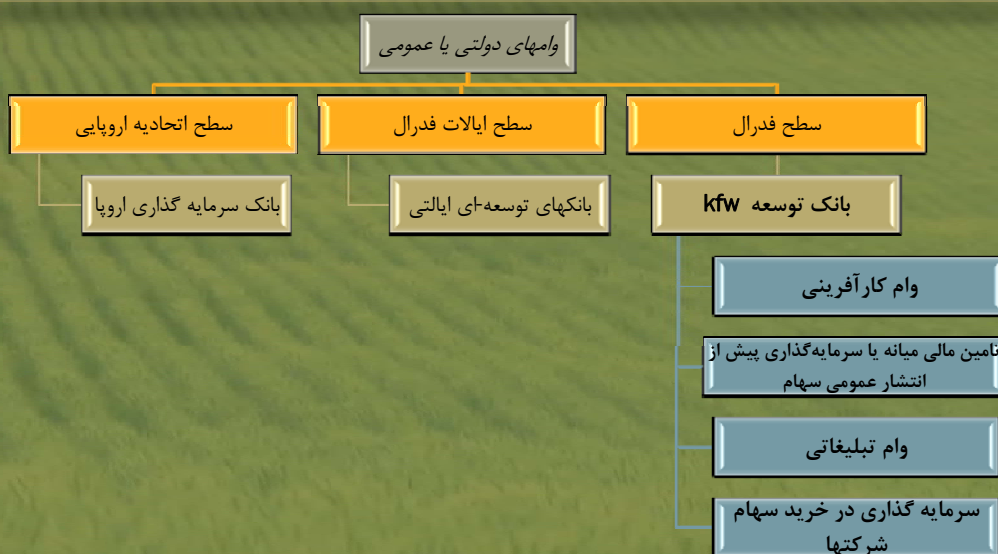
مهمترین هدف از ارائه این نوع مشوقها، جبران و بازپرداخت بخشی از هزینه های مربوط به سرمایه گذاری است.

۹۶/۸/۱۷

۶۱

برنامه وام های عمومی ارائه شده

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، اقتصاد و توسعه دولتی

۹۶/۸/۱۷

۶۲

وزارت امور اقتصادی و دارایی - موسسه پژوهشی برنامه‌ریزی، اقتصاد کلان و توسعه دولتی

مشخصات وام‌های کار آفرینی

توضیحات	
شرکتهای بخش خصوصی و گروههایی که گردش مالیشان نباید از ۵۰۰ میلیون یورو در سال تجاوز کند.	نوع موسسات
تا حدود ۲۵ میلیون یورو بوده و میتواند تا ۱۰۰ درصد هزینه های مربوط به ساختمان، ماشین آلات، کارخانه، تجهیزات و غیره را در بر گیرد.	میزان وام
میتواند ۲، ۵، ۱۰ یا ۲۰ ساله باشد.	دوره بازپرداخت
۱، ۲ یا ۳ سال	دوره تنفس
بستگی به بانک مورد نظر دارد.	نوع ضمانت

۹۶/۸/۱۷

۶۳

وزارت امور اقتصادی و دارایی - موسسه پژوهشی برنامه‌ریزی، اقتصاد کلان و توسعه دولتی

تضمینهای دولتی (عمومی) public guarantee

- به طور کلی حدود ۸۰ درصد وام اعطا شده را میتوان در قالب این برنامه-ها تضمین کرد.
- سیستمهای مختلفی برای تضمین وامها وجود دارد که میزان تضمین انجام شده بر اساس اندازه شرکت، مقدار وام دریافتی و منطقه سرمایه گذاری شده متفاوت است. شرایط و نوع تضمینهای دولتی در جدول زیر، نشان داده شده است.

شرایط و نوع تضمینهای دولتی

دولت ایالات محلی	با همکاری دولت فدرال و دولتهای ایالتی	
در تمام آلمان قابل دریافت است	قابل دریافت در ایالات شرقی آلمان و بعضی از بخشهای برلین	شرایط عمومی
شرکتهای که قادر به تامین ضمانت مورد نیاز بانکها نیستند میتوانند به این منظور اقدام نمایند.		
ضمانت تا حد ۱۰ میلیون یورو	ضمانت برای مبالغ بالاتر از ۱۰ میلیون یورو	مقدار تضمین
تضمین حداکثر هشتاد درصد تسهیلات اعطایی		

• (منبع: سرمایه گذاری و تجارت آلمان، ۲۰۱۷b)

۹۶/۸/۱۷

۶۴

مشوقهای نقدی برای سرمایه گذاری Cash Incentives

- ❖ در حقیقت ابزاری برای کاهش معنی دار هزینه های برپایی و نصب امکانات تولیدی هستند.
- ❖ مهمترین گرنتهای نقدی: گرنه نقدی GRW، است.
- ❖ هدف GRW هدایت کردن و توزیع عادلانه سوبسیدهای (یارانه-های) مستقیم، پرداختی به پروژه-های سرمایه گذاری، در سرتاسر مناطق آلمان (بر اساس برنامه مشخص شده) است.
- ❖ حداکثر میزان پرداخت شده این کمکها، معمولاً در مناطق مختلف کشور و بر اساس میزان توسعه یافتگی مناطق، متفاوت است.
- ❖ میزان این پرداخت-ها، در مناطق محروم تر آلمان، برای کارخانه های بزرگ، حداکثر برابر ۲۰ درصد هزینه-های انجام شده، برای واحدهای با اندازه متوسط، حدود ۳۰ درصد و در نهایت برای واحدهای کوچک، ۴۰ درصد هزینه-های انجام شده است.

ادامه

- ❖ هزینه-هایی که در قالب این طرح، قابل پرداخت و جبران شدن هستند، شامل سرمایه-گذاریهای مرتبط با مخارج سرمایه ای (Capital expenditure) برای احداث ساختمانهای جدید، هزینه-های مربوط به ماشین-آلات، تجهیزات و پرسنل در فاز احداث کسب و کار جدید است

مشخصات مهم واحدهای صنایع غذایی ایران (۱۳۹۳)

ارزش سرمایه گذاری (میلیارد ریال)	ارزش تولید (میلیارد ریال)	بهره دهی انرژی (%)	بهره-وری نیروی-کار (هزار ریال)	ارزش افزوده (میلیارد ریال)	تعداد شاغلان	تعداد بنگاهها	
۱۴۱۱۴۶	۵۱۰۵۶۶۴.۹	۱۳.۷	۱۰۱۷۸۰۴	۱۳۳۲۹۳۶.۹	۱۳۰۹۰۵۸	۱۴۴۵۲	کل صنعت
۱۸۵۷۱.۸	۵۰۵۸۰۵.۹	۲۹.۶	۶۶۴۰۲۶	۱۴۳۵۳۳.۴	۲۱۶۱۵۶	۲۷۷۹	صنایع مواد غذایی و آشامیدنی
سوم	چهارم	چهاردهم	هفتم	سوم	اول	دوم	جایگاه در میان صنایع کشور

روند تغییرات هر یک از این شاخصهای مهم مربوط به واحدهای صنایع غذایی

	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	
تعداد بنگاهها	۲۷۷۹	۲۷۵۲	۲۷۳۶	۲۷۴۲	۰.۴۲
تعداد شاغلان	۲۱۶۱۵۶	۲۱۴۶۳۹	۱۹۰۵۲۲	۱۸۷۷۲۳	۴.۹
ارزش تولید (میلیارد ریال)	۵۰۵۸۰۵.۹	۴۲۸۰۴۳.۸	۳۱۵۲۶۸.۸	۲۱۰۹۸۰.۳	۳۴.۴۴
ارزش افزوده (میلیارد ریال)	۱۴۳۵۳۳.۴	۱۱۶۸۴۸.۳	۸۹۴۲۹.۳	۶۰۲۱۳.۴	۳۳.۹۸
ارزش سرمایه گذاری (میلیارد ریال)	۱۸۵۷۱.۸	۱۳۴۸۹.۶	۹۵۹۷.۳	۶۱۰۲.۴	۴۵.۱۴
بهره-وری نیروی-کار (هزار ریال)	۶۶۴۰.۲۶	۵۴۴۳۹۴	۴۶۹۳۹۱	۳۲۰۷۵۶	۲۸.۰۹
بهره دهی انرژی (%)	۲۹.۶	۲۶.۲	۲۵.۸	۱۹.۲	۱۶.۲۴

اهداف کلی و کمی برنامه ششم در حوزه صنایع فرآوری مواد غذایی

ردیف	اهداف کمی	عناوین طرح-ها	پروژه-های پیش بینی شده
۱	اجرای پروژه-های تحقیقاتی در زمینه-های مرتبط صنایع تبدیلی	آمایش صنایع تبدیلی و تکمیلی سنجش و پایش میزان دقیق تلفات و ضایعات محصولات کشاورزی در مراحل مختلف پس از برداشت بهینه سازی مصرف انرژی در فرآوری و فناوری پس از برداشت معرفی فناوریهای مناسب بمنظور استفاده بهینه از ضایعات و زائدات محصولات کشاورزی بهینه سازی روشهای فرآوری و تبدیل محصولات کشاورزی بررسی توسعه بازار فرآورده های کشاورزی دارای مزیت رقابتی با رویکرد صادرات بررسی سیاست های حمایتی از صنایع تبدیلی در کشورهای توسعه یافته و اقتصادهای نوظهور بررسی مدیریت لجستیک در صنایع تبدیلی	۳۰ ۵۰ ۲۵ ۲۵ ۲۵ ۱۰ ۱ ۱
۲	ارتقای سطح دانش فنی و مدیریتی مدیران و شاغلان	آموزش های کوتاه مدت بهره برداران (شاغلان و مدیران واحدهای صنعتی)	۱۷۵۰۰ نفر روز
۳	نظارت و پایش طرحهای صنایع تبدیلی	بازدیدهای میدانی از روند پیشرفت فیزیکی طرحها و بررسی مشکلات موجود	۱۰۰۰۰ نفر روز
۴	بهبود، فرآوری و کاهش ضایعات محصولات کشاورزی	برنامه ریزی جهت حمایت از صنایع تبدیلی بخش کشاورزی برنامه ریزی کاهش میزان ضایعات و افزایش ضریب فراوری محصولات کشاورزی	عدد ۳۵۷۳۵ ۱۳۲۹۶ هزار تن

۷۲

- صنایع غذایی در **هر سه کشور مورد** مطالعه از صنایع تولیدی بسیار با اهمیت و ارزشمند از حیث اشتغال زایی، ایجاد ارزش افزوده، تعداد واحدهای تولیدی، در آمد حاصل از صادرات و غیره می-باشند.
- سهم واحدهای با اندازه **خرد** (کمتر از ده نفر کارکن) و **کوچک** در اشتغال زایی، ایجاد ارزش افزوده و تعداد بنگاهها، بسیار بیشتر از صنایع متوسط یا بزرگ است.
- در این کشورها اولین و مهمترین وظیفه وزارت کشاورزی تامین **غذای سالم** و با **کیفیت** به مصرف کنندگان است.
- مهمترین هدف کلی برنامه-ریزی-های **متنوع** انجام شده در این کشورها، افزایش **توان رقابت پذیری** صنایع و افزایش **ایمنی** و **کیفیت** محصولات تولیدی است.

۹۶/۸/۱۷

خلاصه ای از برنامه های کشورها

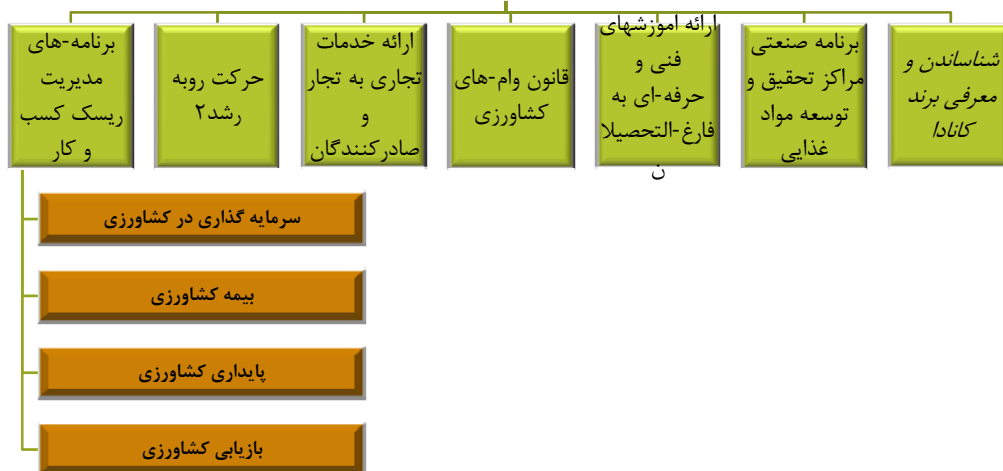
- وزارت غذا و کشاورزی ترکیه بمنظور حمایت از کشاورزی و صنایع وابسته، اعتباراتی با بهره نزدیک صفر در اختیار تولید کنندگان قرار می-دهد.
- اولویت وزارت کشاورزی ترکیه، افزایش ارزش افزوده به مواد غذایی، اطمینان از عرضه مواد غذایی سالم و با کیفیت بالا در ترکیه و بازارهای جهان می-باشد.
- بدین منظور در ترکیه به کمک نهادهای مختلف دولتی شامل وزارت غذا، کشاورزی و دامپروری، وزارت توسعه، وزارت دارایی، وزارت علوم، صنعت و تکنولوژی و سازمان توسعه صنایع کوچک و متوسط برنامه های حمایتی مختلفی تدوین و به اجرا گذاشته شده است.
- یکی از برنامه-های ترکیه حمایت از صادرات غذاهای سنتی، جدید و با ارزش افزوده بالا-تر است.
- ((افزایش سطح سلامت و ایمنی محصولات غذایی))، ((افزایش رقابت پذیری و بهره وری در صنایع))، ((افزایش سهم صادرات))، ((تولید محصولات با ارزش افزوده بالا))، ((تولید محصولات با تکنولوژی پیشرفته))، ((تربیت و بکارگیری نیروهای انسانی با کیفیت و مسئولیت پذیر))، ((حمایت از توسعه R&D و نوآوری)) و ((توجه به محیط زیست)) مهمترین محورهای در نظر گرفته شده در قالب برنامه-های حمایتی هستند.

۹۶/۸/۱۷

۷۳

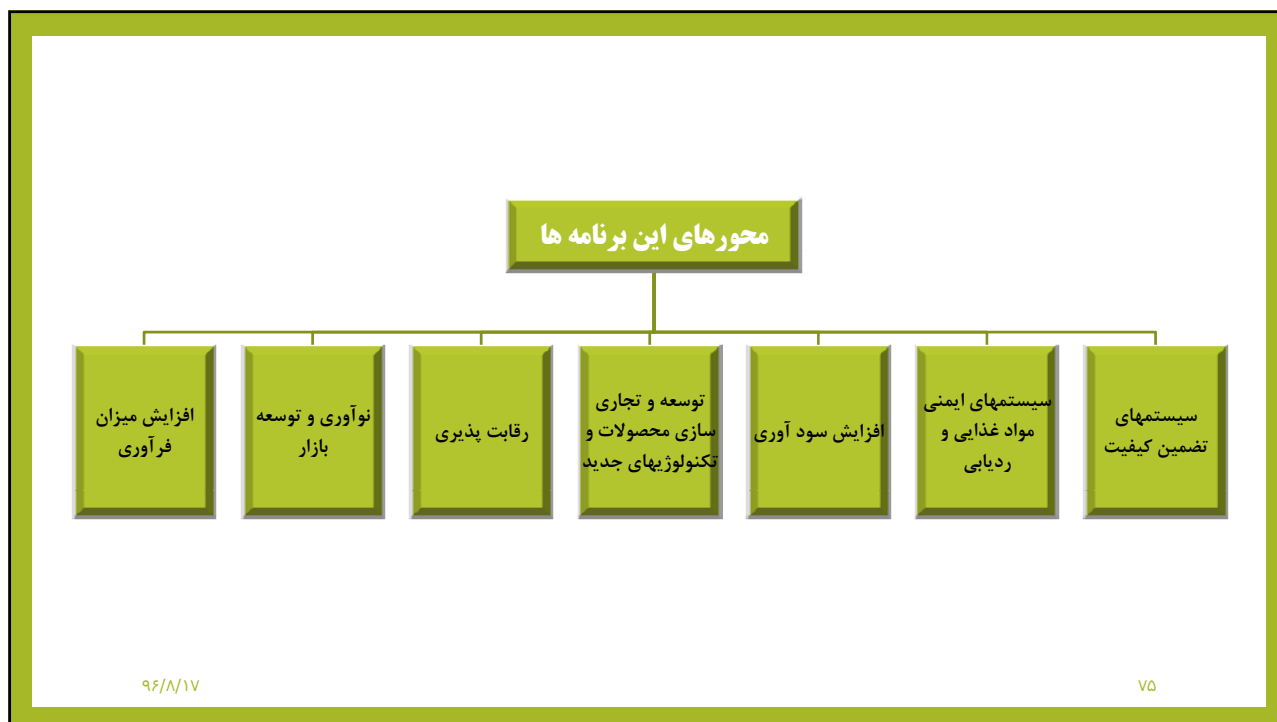
کانادا

برنامه های حمایتی

۹۶/۸/۱۷

۷۴

- مشوقهای در نظر گرفته شده در آلمان، به طور **یکسان** در اختیار همه شرکتهای صنعتی نظیر **صنایع غذایی**، کامپیوتر و غیره و همچنین تمام سرمایه **گذاران داخلی** و خارجی قرار می-گیرند؛ و بسیاری از مشوقهای، در نظر گرفته شده، سرمایه گذارهای **جدید** را هدف قرار می-دهند.
- بودجه اختصاص داده شده برای کمک به صنایع در قالب مشوقهای صنعتی، **هفده میلیارد یورو** است که با استفاده از بودجه-های دولت **فدرال**، **ایالات آلمان** و از نیز **اتحادیه** اروپا تامین می-گردد.
- برنامه-های تشویقی اعطایی از سوی دولت آلمان را میتوان به دو دسته بسته-های **تشویقی برای بهبود کارهای اجرایی و عملیاتی و بسته-های تشویقی برای توسعه سرمایه گذاری** تقسیم نمود.
- مهمترین هدف از ارایه بسته-های تشویقی برای توسعه سرمایه گذاری، **جبران و بازپرداخت بخشی از هزینه-های** مربوط به سرمایه گذاری است. ((گرنٹ نقدی (GRW)، ((ارائه وامهای با نرخ بهره پایین-تر از بازار و با مدت زمان بازپرداخت و تنفس مناسب)) و ((ارائه تضمینهای دولتی)) از مهمترین حمایتهای بسته- سرمایه گذاری است.
- مشوقهای در نظر گرفته شده برای ((توسعه **تحقیق و توسعه**)) و ((مشوقهای مرتبط با **جذب و استخدام** نیرو)) مهمترین انواع مشوقها برای بهبود **کارهای اجرایی و عملیاتی** بشمار می-آیند.

۹۶/۸/۱۷ ۷۶

۷۷

وزارت جهاد کشاورزی

- در حال حاضر بدلیل گستردگی وظایف موجود در وزارت جهاد کشاورزی، علی رغم پتانسیل بالا از حیث **وجود سازمانها و نیروی انسانی** متخصص ولی **پراکنده**، تمایل **کمتری** در این وزارتخانه برای پذیرش مسئولیت جدید در حوزه صنایع غذایی وجود دارد
- در برنامه ریزی وزارت جهاد کشاورزی افزایش **جذب ماده خام، بازسازی و نوسازی** واحدهای صنایع فرآوری و **افزایش ضریب تبدیل** محصولات کشاورزی مهمترین اهداف کمی برنامه ششم توسعه می-باشند؛
- در کشورهای مورد مطالعه، افزایش **توان صادراتی و بهبود سطح** سلامت و **کیفیت مواد غذایی** مهمترین **محورها** است.
- **صادرات** بهترین و موثرترین راهکارها برای افزایش اشتغال و برون رفت از رکود حاکم بر صنایع غذایی کشور است.
- اگر به **بحث غذا** در وزارت جهاد کشاورزی توجه نشود به احتمال بسیار قوی این وظایف، مجدداً از وزارت جهاد کشاورزی **منفک** خواهد شد

۹۶/۸/۱۷

پیشنهادهای

وزارت جهاد کشاورزی

۹۶/۸/۱۷

۷۸

fppt.com

۱. اول از هر چیز باید نگرش وزارت جهاد کشاورزی به مقوله صنعت تغییر یابد
۲. وزارت جهاد کشاورزی اولویت خود را در زمینه دو موضوع مهم یعنی افزایش توان رقابتی، صادراتی و ارتقاء ایمنی و کیفیت محصولات تولیدی قرار بدهد.
۳. همکاری وزارت جهاد کشاورزی با بخش خصوصی و انجمنهای تولیدی و صادراتی و با انتخاب پایلوت چند محصول کشاورزی (همانند زعفران، پسته، خرما)، که ایران در آنها از قابلیت صادرات و مزیت رقابتی برخوردار است، سیستمهای ردیابی، پایش و کنترل کیفیت را از مزرعه تا بازارهای جهانی راه اندازی و اجرا نماید.
۴. تشکیل یک ساختار جداگانه در قالب سازمان یا معاونت صنایع برای اداره امور صنعتی تشکیل شود.

۹۶/۸/۱۷ ۷۹ ppt.com

ادامه

- استفاده مطلوب از ظرفیت **پژوهشکده فنی مهندسی** همانند تجهیزات، امکانات دستگاهی و همچنین نیروی انسانی متخصص، همانند تجربه کانادا، برای کمک به پیشبرد تحقیق و توسعه و حتی ارائه کمکهای فنی در صنایع کوچک و متوسط غذایی.
- **اصلاح و تقویت هرم نیروی انسانی** شاغل در بخش صنایع غذایی
- اعطاء مشوقهای مرتبط با **آموزش** و تامین **نیروی انسانی** مورد نیاز صنایع با همراهی وزارت کار و سازمان نظام مهندسی کشاورزی،
- ارتقاء سطح **فنی**، مهارتی و آموزشی **نیروهای شاغل** در بخشهای اجرایی مرتبط با صنایع غذایی با استفاده از ظرفیت **موسساتی** نظیر **موسسه پژوهشهای** برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی

(ب) توصیه‌های حمایتی در سطح کلان

- تشکیل جلسات همانگی دوره ای با وزارت صنعت معدن و تجارت
- از پتانسیل وزارت امور خارجه برای معرفی محصولات کشاورزی ایران و شناسایی فرصت‌های بازار استفاده گردد.
- سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران تامین مالی شرکتهای تحت پوشش وزارت جهاد کشاورزی را نیز انجام دهد.

۹۶/۸/۱۷

۸۱

fppt.com

